

rak, gelişim ve dönüşümümüzü evrensel planın yasaları altında sürdürmekteyiz. Daha öncede belirttiğim gibi, insanlar içinde yaşadıkları kişiliklerin kendileri olduğuna inanırlar. Kişilik ise görevlerini zihin yoluyla sürdürür. Fiziksel bedenlerden yararlanan ve kişiliğe bir bütün olarak anlam kazandıran şey, zihindir. Böylece, kişiliğin nasıl çalıştığını anlayabilmek için, önce kişiliğin çalışmalarını kontrol eden zihnin üzerinde durmamız gerekir.

Daha önce zihinsel bedenden ve daha yüksek zihinsel merkezden bahsetmiştik. Kişilikte, seviye olarak daha alçak olan zihinsel merkez iş başındadır ve bunu entellektüel yani mantıksal düşünce yoluyla yapmaktadır. Sıradan bir zihin için, MANTIK en önemli şeydir. Aslında, mantıksal olarak gördüğümüz hareketlerimizin çoğu mantıksızdır.

Günlük yaşamdaki olayların karşısında, zihnin yaklaşımı mantıksaldır, ama temelde HAZ ve ACI prensiplerine göre hareket etmektedir. Bu demektir ki (duygusal öğelerin yer almadığı) mantığın ve nedenselliğin tamamen geçerli olduğu olaylar dışında, günlük yaşamlarımızda olup biten herşey ve karşılaştığımız her olay için yalnızca birtek ölçü vardır: BİZE HAZ VERİP VERMEYEGİ. Tabiki her olayın bize doğrudan haz vermesi beklenemez. Ancak, sonuçta amaç, acının engellenmesi olduğuna göre, durum elverdiğince, haz alabilme isteğide buna eşlik eder. Tam tersine, inanmamasına rağmen, zihnin problemler karşısında gösterdiği değişmez tutum budur. Çünkü yüzeyde, olaylar karşısında mantığın harekete geçtiği düşünülse de bu yüzeyin altına inildiğinde, yönetimi asıl elinde tutan şeyin şuurlu ve şuurlu dışı istek, arzu, korku ve engellemeler vb. olduğu ortaya çıkar. Bunlar çocukluk yıllarından itibaren koşullanmalara neden olan, çeşitli etmenler sonucu oluşmuşlardır. Özellikle, çocuklukta gelişen deneyimlerin ve isteklerin geri itilip bastırılması nedeniyle, kendilerine zemin bulmuşlardır. Hiç bir şekilde şuurlu olarak doyurulmalarına izin verilmeyen bu istekler, haz ve acı prensibininin baskın etkisiyle sürekli bir zorlanmaya ve çeşitli yönlerde mantık dışı hareketlere yol açarlar. Oysa, aynı anda, kişi yaşamını nedensellik ve mantık doğrultusunda ve oldukça şuurlu bir şekilde sürdürdüğünü düşünmektedir.

Bu durum gerçekten şaşırtıcı ve gülünecek bir durumdur. Ne yazık ki, sonuç birçok kişi için kırıncı olacağından, buna gülebilecek halimiz bile kalmaz.

Tutucu psikologlar, kendi hastaları kadar, bilgi eksikliğinin tuzağına düştüklerinden, ellerinden geleni yapmak istedikleri halde, yaşamları altüst olmuş hastaları için, pek yararlı olamazlar. İçsel kırıklıkların yüzeysel görüntüsü kendilerine başvuranlar kadar açık olmasa bile, problemleri temelde aynıdır. Türleri farklı da olsa dereceleri benzer. Modern psikolojinin belli yönlerde yapmış olduğu güzel çalışmalar da oldukça sınırlıdır. Zihin işlediğinde, sıradan düşüncelerin etrafı hemen duyguları tarafından sarılır. Yani daha aşığıdaki zihinsel ve duygusal merkezler daima birbirleriyle yakın ilişkiler içerisinde. **Düşünceye itici güç sağlayan duygulardır.** Belirttiğimiz gibi; duygunun itici gücü, düşünceyi harekete geçirdiği öne sürülen rasyonel ve mantıksal mekanizmalara göre, çok daha kuvvetlidir. Zira, sıradan insanda, duygunun etkilemediği, bağımsız ve bilinçli bir düşüncenin oluşması görülmemiştir. Ancak çoğu zaman, içinde düşüncelerin yer almadığı duygular yaşarız ve bu durum çoğu insan için bu şekilde yürümektedir.

İnsanlar problemlerini çözümlediklerini savunurlar, aslında herşeyi yöneten duygu ve isteklerdir. Daha öncede belirtildiği gibi, Duygu - Arzu unsurunun büyük bir bölümü şuurluluğun altındaki seviyelerden gelmektedir. Modern psikolojinin başarılı olduğu şey bu gerçeği çok açık bir şekilde meydana çıkarmasıdır. Bununla günlük davranışlarımızın gerçekten zekâdan ne kadar yoksun olduğunu gösterebilmektedir. Ve biz insanlar aksini gösteren bunca kanıtla rağmen, yine de zeki olduğumuzu düşünmeye devam ediyoruz. Bu durum, zihinlerimizin nasıl yanlış yönde işlediğini gösteren bir başka örnektir. Burada, yine irade konusuna bir göz atalım. İrade, o anki çeşitli istemlerin çelişmelerinin bir sonucu olarak görülmektedir. Belli bir zamanda ve belli koşullar altında en güçlü durumdaki istek, harekete geçmemizi sağlayan itici gücü oluşturmaktadır. Buna iradenin çalışması olarak bakılmaktadır. Aslında hiç böyle değildir. Çünkü, insanın, daha şuurlu olmayı öğreninceye kadar, her gün doğru iradeye sahip olması mümkün